

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MICHAL BOBEK
prednesené 19. novembra 2020¹

Vec C-505/19

**WS
proti
Bundesrepublik Deutschland**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Verwaltungsgericht Wiesbaden (Správny súd Wiesbaden, Nemecko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Červený obežník Medzinárodnej organizácie kriminálnej polície (Interpol) – Článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda – Článok 50 Charty základných práv Európskej únie – Zásada *ne bis in idem* – Článok 21 ZFEÚ – Voľný pohyb osôb – Smernica (EÚ) 2016/680 – Spracúvanie osobných údajov“

I. Úvod

1. V prejednávanej veci sa vynárajú dve nové otázky týkajúce sa dôsledkov uplatňovania zásady *ne bis in idem* v rámci Schengenského priestoru vo vzťahu ku skutkom, v súvislosti s ktorými Medzinárodná organizácia kriminálnej polície (ďalej len „Interpol“) vydala na žiadosť tretieho štátu červený obežník. Červené obežníky sa vydávajú na osoby hľadané buď na účely trestného stíhania, alebo výkonu trestu. V podstate ide o žiadosti orgánom presadzovania práva po celom svete, aby zistili miesto pobytu, a ak je to možné, obmedzili pohyb hľadaných osôb do vydania žiadosti o ich vydanie.

2. Po prvé sú členské štáty EÚ oprávnené vykonať červený obežník a obmedziť tak pohyb hľadanej osoby v prípade, že iný členský štát EÚ oznámil Interpolu, a teda aj všetkým ostatným členom Interpolu, že tento obežník sa týka skutkov, na ktoré sa môže uplatňovať zásada *ne bis in idem*? Po druhé smú členské štáty EÚ v prípade, že sa zásada *ne bis in idem* skutočne uplatňuje, ďalej spracúvať osobné údaje hľadanej osoby, ktorej sa týka červený obežník?

¹ Jazyk prednesu: angličtina.

II. Právny rámec

A. Medzinárodné právo

3. Podľa článku 2 ods. 1 Štatútu Interpolu, prijatého v roku 1956 a naposledy zmeneného v roku 2008, je jedným z cieľov Interpolu:

„Zabezpečovať a podporovať poskytovanie najširšej možnej vzájomnej pomoci medzi všetkými orgánmi kriminálnej polície v rámci obmedzení existujúcich právnych predpisov v jednotlivých krajinách a v duchu ‚Všeobecnej deklarácie ľudských práv‘.“

4. V článku 31 Štatútu Interpolu sa stanovuje: „Na podporu svojich cieľov [Interpol] potrebuje neustálu a aktívnu spoluprácu svojich členov, ktorí by mali vynaložiť všetko úsilie v súlade s právnymi predpismi svojich krajín, aby sa riadne zúčastňovali na jeho činnostiach.“

5. Podľa § 73 ods. 1 Interpol's Rules on the Processing of Data [pravidlá Interpolu o spracúvaní osobných údajov (ďalej len „Pravidlá“)], prijatých v roku 2011 a naposledy zmenených v roku 2019, systém obežníkov Interpolu pozostáva zo súboru farebne označovaných obežníkov vydávaných na osobitné účely a osobitných obežníkov. Červené obežníky sa obvykle vydávajú na žiadosť národnej ústredne „s cieľom zistiť pobyt hľadanej osoby a dosiahnuť jej zadržanie, zatknutie alebo obmedzenie pohybu na účely vydania, odovzdania alebo podobného zákonného úkonu“ (§ 82 Pravidiel). Podľa § 87 Pravidiel, ak sa zistí pobyt osoby, ktorej sa týka červený obežník, krajina, v ktorej bol pobyt tejto osoby zistený: „i) bezodkladne informuje národnú ústredňu alebo medzinárodný orgán, ktoré požiadali o vydanie obežníka, a generálny sekretariát o skutočnosti, že bol zistený pobyt hľadanej osoby, a to s výhradou obmedzení vyplývajúcich z jej vnútroštátneho práva a príslušných medzinárodných zmlúv“ a „ii) prijme všetky ďalšie opatrenia prípustné podľa jej vnútroštátneho práva a uplatniteľných medzinárodných zmlúv, ako je dočasné zadržanie hľadanej osoby alebo monitorovanie alebo obmedzenie jej pohybu.“

B. Právo Únie

6. V článku 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach² (ďalej len „DVSD“), zahrnutom v kapitole 3 (s názvom „Zákaz dvojitého trestu“) sa stanovuje:

„Osoba právoplatne odsúdená [alebo oslobodená spod obžaloby – *neoficiálny preklad*] jednou zo zmluvných strán nesmie byť pre ten istý čin stíhaná inou zmluvnou stranou, a to za predpokladu, že v prípade odsúdenia bol trest už odpykaný alebo sa práve odpykáva alebo podľa práva štátu, v ktorom bol rozsudok vynesený, už nemôže byť vykonaný.“

7. Článok 57 ods. 1 a 2 DVSD znie takto:

„1. Ak nie je [Ak je – *neoficiálny preklad*] určitá osoba obvinená z trestného činu na území jednej zmluvnej strany a príslušné úrady tejto zmluvnej strany majú dôvod k predpokladu, že toto obvinenie sa týka toho istého činu, za ktorý bola dotyčná osoba už právoplatne odsúdená [alebo oslobodená spod obžaloby – *neoficiálny preklad*] na území inej zmluvnej strany, požiadajú tieto úrady v prípade, že to uznajú za potrebné, o vecné informácie príslušné úrady tej zmluvnej strany, na území ktorej bolo rozhodnutie vynesené.“

² Ú. v. ES L 239, 2000, s. 19; Mim. vyd. 19/002, s. 9.

2. Vyžiadané informácie musia byť čo najskôr oznámené a zohľadnené pri rozhodovaní o pokračovaní konania.“

8. Podľa odôvodnenia 25 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV³ všetky členské štáty sú súčasťou Interpolu a „preto je vhodné posilniť spoluprácu medzi Úniou a Interpolom podporovaním efektívnej výmeny osobných údajov a pritom zabezpečiť dodržiavanie základných práv a slobôd týkajúcich sa automatizovaného spracúvania osobných údajov“.

9. Podľa vymedzenia pojmov uvedeného v článku 3 smernice 2016/680, „spracúvanie“ je „operácia alebo súbor operácií s osobnými údajmi alebo súbormi osobných údajov, napríklad získavanie, zaznamenávanie, usporadúvanie, štruktúrovanie, uchovávanie, prepracúvanie alebo zmena, vyhľadávanie, prehliadanie, využívanie, poskytovanie prenosom, šírením alebo poskytovaním iným spôsobom, preskupovanie alebo kombinovanie, obmedzenie, vymazanie alebo likvidácia, bez ohľadu na to, či sa vykonávajú automatizovanými alebo neautomatizovanými prostriedkami“.

10. Podľa článku 4 ods. 1 smernice 2016/680 osobné údaje musia byť okrem iného „spracúvané zákonným spôsobom a spravodlivo“, „získané na konkrétne určené, výslovne uvedené a legitímne účely a nesmú byť spracúvané spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s týmito účelmi“, a byť „primerané, relevantné a nie neúmerne vo vzťahu k účelom, na ktoré sa spracúvajú“.

11. Podľa článku 8 ods. 1 tejto smernice „členské štáty stanovujú, že spracúvanie je zákonné iba vtedy a do takej miery, pokiaľ je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej príslušným orgánom na účely stanovené v článku 1 ods. 1, a ak je založené na práve Únie alebo na práve členského štátu“.

12. V súlade s článkom 16 smernice 2016/680 dotknuté osoby musia mať „právo na opravu alebo vymazanie osobných údajov a obmedzenie spracúvania“.

13. Kapitola V smernice 2016/680 (ktorá pozostáva z článkov 35 až 40) má názov „Prenosy osobných údajov do tretích krajín alebo medzinárodným organizáciám“ a okrem iného sa v nej upravujú podmienky, za ktorých osobné údaje môžu byť prenášané do tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácii.

C. Vnútroštátne právo

14. V § 153a ods. 1 Strafprozessordnung (nemecký Trestný poriadok, ďalej aj „StPO“) sa stanovuje, že v prípade trestných činov, za ktoré sa ukladá peňažná pokuta alebo minimálny trest odňatia slobody v dĺžke menej ako jedného roka, Staatsanwaltschaft (prokuratúra) môže so súhlasom súdu, v ktorého jurisdikcii je začatie konania vo veci samej a osoby, voči ktorej sa vedie trestné konanie, podmienene rozhodnúť o nepodaní obžaloby, pričom uvedenej osobe uloží podmienky a súdne príkazy, ako napríklad zaplatenie určitej peňažnej sumy charitatívnemu združeniu alebo do štátnej pokladnice, ak v dôsledku týchto opatrení zanikne verejný záujem na podaní obžaloby a nebráni tomu závažnosť trestného činu. Ak osoba, voči ktorej sa vedie trestné konanie, dodrží podmienky a súdne príkazy, predmetné správanie už nemusí byť stíhané ako trestný čin.

3 Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 89. Poznámky pod čiarou v ustanoveniach smernice boli vynechané.

15. Podľa § 3 ods. 1 Gesetz über das Bundeskriminalamt und die Zusammenarbeit des Bundes und der Länder in kriminalpolizeilichen Angelegenheiten [zákon o Spolkovom kriminálnom úrade (ďalej aj „BKA“) a spolupráci medzi spolkovým štátom a spolkovými krajinami v otázkach kriminálnej polície] z 1. júna 2017⁴ je BKA národnou ústredňou Spolkovej republiky Nemecko pre spoluprácu s Interpolom.

III. Skutkový stav, konanie a prejudiciálne otázky

16. V roku 2012 na žiadosť príslušných úradov Spojených štátov amerických vydal Interpol červený obežník týkajúci sa nemeckého občana, ktorý má pobyt v Nemecku (ďalej len „žalobca“), určený všetkým národným ústredným orgánom s cieľom zistiť jeho pobyt, zatknúť ho alebo obmedziť jeho pohyb na účely vydania. Základom pre tento červený obežník bol príkaz na zatknutie vydaný orgánmi Spojených štátov okrem iného za trestný čin korupcie, prania špinavých peňazí a podvodu.

17. Podľa vnútroštátneho súdu prokuratúra v Mníchove (Nemecko) už voči žalobcovi začala vyšetrovanie pre tie isté skutky, ktoré boli predmetom červeného obežníka. Toto vyšetrovanie bolo zastavené v roku 2009 potom, ako žalobca zaplatil určitú peňažnú sumu v súlade s § 153a ods. 1 StPO.

18. V roku 2013 v nadväznosti na komunikáciu so žalobcom si BKA vyžiadala a získala od Interpolu dodatok k predmetnému červenému obežníku, v ktorom sa uvádza, že BKA vychádza z uplatnenia zásady *ne bis in idem* na obvinenia, v súvislosti s ktorými bol tento obežník vydaný. Nemecké orgány okrem toho požiadali orgány Spojených štátov, hoci neúspešne, o výmaz tohto červeného obežníka.

19. V roku 2017 žalobca podal žalobu na Verwaltungsgericht Wiesbaden (Správny súd Wiesbaden, Nemecko) proti Spolkovej republike Nemecko, zastúpenej BKA. Požadoval, aby žalovanému bolo nariadené prijať potrebné opatrenia na odstránenie červeného obežníka. Žalobca uviedol, že nemôže cestovať do žiadneho štátu, ktorý je stranou Schengenskej dohody, bez toho, aby riskoval zatknutie. Pre tento červený obežník ho tieto štáty dokonca zaradili na svoje zoznamy hľadaných osôb. Takáto situácia bola podľa žalobcu v rozpore s článkom 54 DVSD a článkom 21 ZFEÚ. Okrem toho žalobca tvrdil, že ďalšie spracúvanie jeho osobných údajov obsiahnutých v červenom obežníku zo strany orgánov členských štátov bolo v rozpore s ustanoveniami smernice 2016/680.

20. V tomto kontexte, keďže uvedený súd mal pochybnosti v súvislosti s náležitým výkladom príslušných ustanovení práva Únie, 27. júna 2019 Verwaltungsgericht Wiesbaden (Správny súd Wiesbaden) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa článok 54 DVSD v spojení s článkom 50 Charty [základných práv Európskej únie; ďalej len ‚Charta‘] vykladať v tom zmysle, že ak nemecká prokuratúra zastaví začaté trestné konanie po tom, čo obvinený splní určité podmienky, najmä zaplatí určitú peňažnú sumu, ktorú stanovila táto prokuratúra, postačuje to na to, aby bolo vo všetkých zmluvných štátoch [Schengenskej dohody] zakázané začatie trestného konania pre ten istý skutok?
2. Vyplýva z článku 21 ods. 1 [ZFEÚ] zákaz pre členské štáty vykonať žiadosti tretích štátov o zatknutie vydané v rámci medzinárodnej organizácie, akou je [Interpol], ak je osoba, ktorej sa týka žiadosť o zatknutie, občanom Únie, a členský štát, ktorého štátnym príslušníkom je táto osoba, oznámil pochybnosti o zlučiteľnosti žiadosti o zatknutie so zákazom dvojitého trestu tejto medzinárodnej organizácii, a teda aj ostatným členským štátom?

⁴ BGBl. I, s. 1354.

3. Postačuje článok 21 ods. 1 ZFEÚ na zabránenie začatia trestných konaní a dočasného zadržania v členských štátoch, ktorých štátnym príslušníkom nie je dotknutá osoba, ak je toto zadržanie v rozpore so zákazom dvojitého trestu?
4. Majú sa článok 4 ods. 1 písm. a) a článok 8 ods. 1 smernice [2016/680] v spojení s článkom 54 DVSD a článkom 50 Charty vykladať v tom zmysle, že členské štáty sú povinné prijať právne predpisy, ktoré zabezpečia, aby v prípade konania vedúceho k zániku možnosti podať obžalobu bolo vo všetkých zmluvných štátoch [Schengenskej dohody] zakázané ďalšie spracúvanie červených obežníkov vydaných [Interpolom], ktoré môžu viesť k ďalšiemu trestnému konaniu?
5. Zaručuje medzinárodná organizácia, akou je [Interpol], primeranú úroveň ochrany osobných údajov, ak neexistuje rozhodnutie o primeranosti podľa článku 36 smernice [2016/680] a/alebo neexistujú primerané záruky podľa článku 37 smernice [2016/680]?
6. Smú členské štáty ďalej spracúvať osobné údaje, ktoré tretie štáty v rámci [Interpolu] uviedli v červenom obežníku, len vtedy, ak tretí štát uvedeným obežníkom rozoslal žiadosť o zatknutie a vydanie a požiadal o zatknutie, ktoré neodporuje európskemu právu, najmä zákazu dvojitého trestu?“
21. Vnútroštátny súd navrhol, aby sa na túto vec vzťahovali ustanovenia o naliehavom prejudiciálnom konaní podľa článku 107 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora. Uznesením z 12. júla 2019 Súdny dvor rozhodol, že nie je nutné vyhovieť tejto žiadosti.
22. Na žiadosť orgánov Spojených štátov bol 5. septembra 2019 červený obežník týkajúci sa žalobcu Interpolom vymazaný.
23. Vo svojej odpovedi z 11. novembra 2019 na žiadosť Súdneho dvora týkajúcu sa dôsledkov tejto udalosti na prejednávajúcu vec vnútroštátny súd informoval Súdny dvor o zámere zachovať návrh na začatie prejudiciálneho konania. Vnútroštátny súd vysvetlil, že žalobca požiadal o zmenu predmetu žaloby v konaní vo veci samej. Žalobca teraz žiada vnútroštátny súd, aby nariadil Spolkovej republike Nemecko, aby prijala všetky potrebné opatrenia i) na zabránenie tomu, aby Interpol vydal nový červený obežník týkajúci sa tých istých skutkov a ak by k tomu došlo, ii) na vymazanie tohto nového červeného obežníka. Vnútroštátny súd vysvetlil, že podľa vnútroštátneho práva je možný nový výklad predmetu žaloby ako určovacej žaloby, ktorá je pokračovaním predošlej žaloby („Fortsetzungsfeststellungsklage“). Vnútroštátny súd sa preto domnieva, že položené otázky zostávajú relevantné pre rozhodnutie sporu, ktorý mu bol predložený.
24. Písomné pripomienky v prejednávanej veci predložil žalobca, BKA, belgická, česká, dánska, nemecká, grécka, francúzska, chorvátska, holandská, poľská, rumunská vláda a vláda Spojeného kráľovstva, ako aj Európska komisia. Žalobca, BKA, belgická, česká, dánska, nemecká, španielska, francúzska, holandská a fínska vláda, ako aj Komisia predniesli aj ústne vyjadrenia na pojednávaní 14. júla 2020.

IV. Analýza

25. Vnútroštátny súd sa Súdneho dvora v podstate pýta, či právo Únie bráni členským štátom v prípade, že Interpol vydal červený obežník na žiadosť tretieho štátu a tento obežník sa týka skutkov, na ktoré sa môže uplatňovať zásada *ne bis in idem*, aby i) vykonali tento obežník obmedzením slobody pohybu tejto hľadanej osoby a ii) aby ďalej spracúvali jej osobné údaje obsiahnuté v tomto obežníku.

26. Na úvod by bolo vhodné stručne vysvetliť, čo je to červený obežník. Podľa § 82 Pravidiel sa červené obežníky vydávajú na žiadosť národných alebo medzinárodných orgánov s právomocami v oblasti vyšetrovania a stíhania trestných činov „s cieľom zistenia pobytu [hľadanej] osoby a dosiahnutia jej zadržania, zatknutia alebo obmedzenia pohybu na účely vydania, odovzdania alebo podobného zákonného úkonu“. V § 87 Pravidiel sa uvádza, že ak sa zistí pobyt osoby, na ktorú bol vydaný červený obežník, orgány krajiny, v ktorej sa pobyt osoby zistil, bezodkladne informujú žiadajúce orgány a Interpol o skutočnosti, že pobyt osoby bol zistený a „prijm[ú] všetky ďalšie opatrenia prípustné podľa jej vnútroštátneho práva a uplatniteľných medzinárodných dohôd, ako je dočasné zadržanie [hľadanej] vyžiadanej osoby alebo monitorovanie alebo obmedzenie jej pohybu“.

27. Vydanie červeného obežníka Interpolu je preto vlastne žiadosťou člena Interpolu o pomoc iných členov s cieľom zistiť miesto pobytu a ak je to možné, obmedziť pohyby hľadanej osoby. Červený obežník nepredstavuje žiadosť o vydanie ani automaticky nie je jej základom, keďže táto žiadosť musí byť formulovaná osobitne. Napriek tomu je zrejmé, že červený obežník sa vydáva s cieľom vykonať vydanie alebo podobný postup.

28. Na základe tohto objasnenia a pred preskúmaním otázok vo veci samej je potrebné sa zaoberať viacerými procesnými otázkami.

A. Prípustnosť návrhu a naďalej potrebná odpoveď

29. Po prvé BKA a belgická, česká, nemecká, grécka, holandská vláda a vláda Spojeného kráľovstva vyjadrili pochybnosti týkajúce sa prípustnosti návrhu *ab initio*. Tvrdenia, ktoré v tejto súvislosti predložili, možno rozdeliť do štyroch kategórií, z ktorých v podstate vyplýva: i) návrh na začatie prejudiciálneho konania neobsahuje dostatočné podrobnosti o príslušnej skutkovej situácii; ii) predmetná situácia v prejednávanej veci je obmedzená na Nemecko a neobsahuje v skutočnosti žiadny cezhraničný prvok; iii) žaloba na vnútroštátnom súde je neprípustná a/alebo v každom prípade nedôvodná; a iv) žaloba je zneužívajúca, keďže je zameraná na napadnutie právomocí členských štátov iných ako Nemecka, pokiaľ ide o vykonávanie červeného obežníka.

30. Tieto námietky podľa mňa nie sú presvedčivé.

31. Po prvé je pravda, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je mimoriadne stručný. Tento návrh však, po doplnení o podania účastníkov, umožňuje Súdnu dvor zistiť, aké otázky vnútroštátny súd položil a prečo. Súdny dvor má preto k dispozícii dostatok skutkových a právnych okolností na to, aby mohol poskytnúť užitočnú odpoveď.

32. Po druhé predmetná situácia v konaní vo veci samej nie je v žiadnom prípade výlučne internou situáciou Nemecka. Na jednej strane, hoci sa spor vskutku týka nemeckého občana s pobytom v tejto krajine, ktorý napáda konanie nemeckých orgánov, dôvodom tohto napadnutia je údajné obmedzenie jeho slobody pohybu v rámci Únie, ktorá je stanovená v článku 21 ZFEÚ. Súdny dvor opakovane uviedol, že ustanovenia, ktorými sa stanovujú práva na voľný pohyb, vrátane článku 21 ZFEÚ, sa majú vykladať extenzívne.⁵ Skutočnosť, že občan Únie (ešte) nevyužil svoje práva, neznamená, že ide o výlučne internú situáciu.⁶ Na článok 21 ZFEÚ sa podľa môjho názoru môže odvolávať fyzická osoba,

⁵ Pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. októbra 2004, Zhu a Chen (C-200/02, EU:C:2004:639, bod 31).

⁶ Pozri spolu s ďalšími odkazmi nedávne návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Hogan vo veci Generalstaatsanwaltschaft Berlin (C-398/19, EU:C:2020:748, body 73 až 76).

ktorá sa skutočne a naozaj usiluje o využitie uvedenej slobody.⁷ To je určite situácia, v ktorej sa nachádza žalobca: jeho aktivity pred konaním a počas neho vo veci samej – najmä jeho komunikácia s BKA a orgánmi verejnej moci viacerých iných členských štátov – jednoznačne preukazujú, že jeho zámer využiť uvedenú slobodu nie je len hypotetický ani uvádzaný účelne.⁸

33. Na druhej strane uplatniteľnosť smernice 2016/680 sa neobmedzuje na cezhraničné situácie. To isté platí aj pre článok 50 Charty, ako aj článok 54 DVSD: obe tieto ustanovenia sa môžu jednoznačne uplatňovať aj v prípadoch, keď občan vystupuje proti orgánom svojho vlastného členského štátu.

34. Po tretie Súdnemu dvoru neprináleží posúdiť, či žaloba v konaní vo veci samej je prípustná alebo dokonca dôvodná. Podľa ustálenej judikatúry pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na svoju vlastnú zodpovednosť a ktorých presnosť Súdnemu dvoru neprináleží kontrolovať, platí prezumpcia relevantnosti.⁹ Uvedená prezumpcia relevantnosti nemôže byť vyvrátená samotnou okolnosťou, že jeden z účastníkov konania vo veci samej popiera určité skutočnosti, ktorých presnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať a od ktorých závisí vymedzenie predmetu tohto sporu.¹⁰ Táto prezumpcia nebude ani vyvrátená možnosťou, že žalobca by v konečnom dôsledku nemusel uspieť v konaní vo veci samej na vnútroštátnom súde, najmä ak sa Súdny dvor stotožní s určitým výkladom predmetných právnych predpisov Únie. Odmietnutie prípustnosti z dôvodu možnej zápornej odpovede vo veci samej by totiž znamenalo zamieňanie si príčiny za dôsledok.

35. Napokon uvádzam, že konanie vo veci samej bolo vedené proti nemeckým orgánom, ktoré sú žalovanými na vnútroštátnom súde, a každé rozhodnutie tohto súdu v danom konaní bude samozrejme mať právne účinky len vo vzťahu k týmto orgánom. Skutočnosť, že na to, aby Súdny dvor pomohol vnútroštátnemu súdu, bude Súdny dvor musieť objasniť povinnosti, ktoré z predmetných ustanovení EÚ vyplývajú aj pre členské štáty iné ako Nemecko, nespochybňuje prípustnosť návrhu. Je pravda, že Súdny dvor odmietol rozhodovať v „umelých“ veciach podaných len na to, aby Súdny dvor rozhodol o povinnostiach týkajúcich sa EÚ v prípade členských štátov iných, než je štát vnútroštátneho súdu.¹¹ V prejednávanej veci však zo žiadnych informácií nevyplýva, že by spor vedený na vnútroštátnom súde bol umelo vykonštruovaný s cieľom dosiahnuť, aby Súdny dvor zaujal stanovisko k určitým problémom výkladu, ktoré v skutočnosti nie sú objektívne nevyhnutné na vyriešenie tohto sporu. Okrem toho skutočnosť, že odpoveď, ktorú Súdny dvor poskytne k právam alebo povinnostiam jedného členského štátu, bude mať (horizontálne) vplyvy na ďalšie členské štáty, jednoducho len vyplýva z podstaty otázok týkajúcich sa voľného pohybu medzi členskými štátmi a prvkov vzájomného uznávania medzi nimi.

36. Po druhé BKA a belgická, česká, nemecká, španielska, fínska vláda a vláda Spojeného kráľovstva tiež tvrdia, že položené otázky sú už v súčasnosti hypotetické. Tvrdia, že keďže červený obežník, ktorý je predmetom konania vo veci samej, Interpol vymazal v septembri 2019, odpoveď na položené otázky už nie je potrebná na to, aby vnútroštátny súd rozhodol vo veci, ktorú prejednáva.

37. Ako sa však uvádza v bode 23 vyššie, na otázku Súdneho dvora v tomto konkrétnom bode vnútroštátny súd odpovedal, že podľa vnútroštátneho práva je žalobca oprávnený upraviť svoj návrh a že žalobca si toto právo skutočne uplatnil. Žaloba pred vnútroštátnym súdom preto (stále) pokračuje a podľa tohto súdu jej výsledok (stále) závisí od výkladu ustanovení EÚ, ktoré sú predmetom položených prejudiciálnych otázok.

7 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. februára 1991, Antonissen (C-292/89, EU:C:1991:80, body 8 až 14), a uznesenie zo 6. septembra 2017, Peter Schotthöfer & Florian Steiner (C-473/15, EU:C:2017:633, body 19 až 21).

8 Pozri naopak napríklad rozsudok z 29. mája 1997, Kremzow (C-299/95, EU:C:1997:254, bod 16 a citovaná judikatúra).

9 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. marca 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny (Disciplinárny režim uplatniteľný na vnútroštátnych sudcov) (C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 43 a citovaná judikatúra).

10 Pozri okrem iného rozsudok z 24. októbra 2019, État belge (C-35/19, EU:C:2019:894, bod 29 a tam citovaná judikatúra).

11 Pozri rozsudky z 11. marca 1980, Foglia (104/79, EU:C:1980:73), a zo 16. decembra 1981, Foglia (244/80, EU:C:1981:302).

38. Vnútroštátny súd navyše navrhol, pričom tento návrh nebol napadnutý BKA ani iným účastníkom konania, ktorý predložil pripomienky, že predmetný červený obežník by sa kedykoľvek mohol opäť objaviť v systéme Interpolu na ďalšiu žiadosť príslušných orgánov Spojených štátov.

39. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a pri zohľadnení prezumpcie relevantnosti, ktorá sa vzťahuje na návrhy na začatie prejudiciálneho konania, sa domnievam, že tento návrh sa nestal bezpredmetným napriek späťvzatiu červeného obežníka.

B. O veci samej

40. Tieto návrhy majú nasledujúcu štruktúru. Začnem prvou, druhou a tretou otázkou, ktoré sa všetky týkajú uplatniteľnosti zásady *ne bis in idem* v prejednávanej veci a prípadných dôsledkov vyplývajúcich pre iné členské štáty, pokiaľ ide o ich schopnosť vykonať červený obežník, ktorý vydal Interpol (časť 1). Následne preskúmam štvrtú, piatu a šiestu otázku, ktoré sa týkajú dôsledkov vyplývajúcich z uplatniteľnosti zásady *ne bis in idem* vo vzťahu k spracúvaniu osobných údajov hľadanej osoby obsiahnutých v červenom obežníku. Budem sa však zaoberať len záležitosťami, ktoré sú predmetom štvrtej a šiestej otázky (časť 2), keďže sa domnievam, že piata otázka je neprípustná (časť 3).

1. Prvá, druhá a tretia prejudiciálna otázka

41. V prvej, druhej a tretej prejudiciálnej otázke, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 54 DVSD v spojení s článkom 50 Charty a článkom 21 ods. 1 ZFEÚ bránia členským štátom vo vykonaní červeného obežníka vydaného Interpolom na žiadosť tretieho štátu, ktorým sa obmedzuje sloboda pohybu občana EÚ, ak iný členský štát oznámil Interpolu (a teda aj iným členom Interpolu), že daný obežník sa týka skutkov, na ktoré sa môže uplatňovať zásada *ne bis in idem*.

42. Odpoveď na túto otázku si vyžaduje, aby sa najskôr preskúmalo, či také opatrenie, akým je opatrenie prijaté prokurátorom v Mníchove so súhlasom príslušného súdu vo vzťahu k žalobcovi v roku 2009, by samo osebe mohlo viesť k uplatneniu zásady *ne bis in idem* (časť a). Ďalej za predpokladu, že skutočne došlo k platnému uplatneniu zásady *ne bis in idem*, preskúmam, či táto zásada mohla predstavovať prekážku pri vydaní do tretieho štátu, čím by sa zabránilo prijatiu restriktívnych opatrení, ktoré sú na tento účel nevyhnutné (časť b). Následne sa budem venovať samotnému scenáru prejednávanej veci, v ktorom sa zdá, že o uplatňovaní zásady *ne bis in idem* v konkrétnom prípade ešte nebolo rozhodnuté (časť c a d).

a) Uplatniteľnosť zásady *ne bis in idem* v prípade ukončenia trestného konania inak ako rozsudkom súdu

43. Na úvod je potrebné určiť, či také opatrenie, aké prijala prokuratúra voči žalobcovi v roku 2009, mohlo vôbec byť základom pre uplatnenie zásady *ne bis in idem*. Uplatniteľnosť článku 54 DVSD je podmienená tým, že už vo veci „bolo právoplatne rozhodnuté jednou zo zmluvných strán“, čo by potom bránilo následnému trestnému stíhaniu za ten istý skutok v iných členských štátoch.

44. Podľa môjho názoru rozhodnutie, ktorým prokuratúra definitívne zastaví trestné stíhanie so súhlasom príslušného súdu, pričom po splnení určitých podmienok zo strany obvineného je ďalšie stíhanie podľa vnútroštátneho práva vylúčené, patrí do pôsobnosti článku 54 DVSD. V tejto otázke už existuje aj ustálená judikatúra.

45. Vo veci Gözütok a Brügger sa Súdny dvor po prvýkrát zaoberal touto otázkou a konštatoval, že zásada *ne bis in idem* stanovená v článku 54 DVSD „sa rovnako uplatňuje na konania o zastavení trestného stíhania, tak ako v sporných konaniach v pôvodných veciach, v ktorých prokurátor v jednom členskom štáte skončí bez účasti súdu [trestné konanie] vedené v tomto štáte po tom, čo obvinený splní určité povinnosti, najmä zaplatí určitú peňažnú sumu, ktorú stanovil prokurátor“¹².

46. Tieto rozhodnutia boli potvrdené a objasnené v neskoršej judikatúre týkajúcej sa článku 54 DVSD. Vo veci M Súdny dvor zdôraznil, že na to, aby sa zásada *ne bis in idem* mohla uplatňovať, je v prvom rade potrebné, aby ďalšie trestné stíhanie bolo *definitívne zastavené*.¹³ Vo veci Spasic Súdny dvor zdôraznil význam toho, že „podmienka vykonania“ – podľa ktorej, ak trest bol uložený, tento trest „bol vykonaný alebo sa práve vykonáva alebo už nemôže byť vykonaný“ – je splnená, s cieľom zabrániť beztrestnosti, z ktorej by mohli mať prospech osoby odsúdené v jednom členskom štáte Únie právoplatným trestným rozsudkom.¹⁴

47. Naopak, vo veci Miraglia Súdny dvor konštatoval, že článok 54 DVSD sa neuplatňuje na rozhodnutie justičných orgánov členského štátu, ktorým bolo skončené trestné konanie po tom, čo sa prokurátor rozhodol nepokračovať v trestnom stíhaní z jediného dôvodu začatia trestného stíhania v inom členskom štáte proti tomu istému obvinenému a za tie isté skutky *bez rozhodnutia vo veci samej*.¹⁵ Podobne vo veci Turanský Súdny dvor konštatoval, že článok 54 DVSD sa nemôže uplatňovať na rozhodnutie *policajných orgánov*, ktorým po vecnom preskúmaní veci nariadili zastavenie trestného stíhania v štádiu konania pred vznesením obvinenia voči osobe podozrivej zo spáchania trestného činu, pokiaľ toto rozhodnutie o zastavení podľa vnútroštátneho práva nevylučuje s konečnou platnosťou obžalobu a *nie je prekážkou novému trestnému stíhaniu* za ten istý skutok v tomto štáte.¹⁶

48. Vo veci Kossowski Súdny dvor rozhodol, že rozhodnutie prokuratúry o zastavení trestného stíhania, ak nedôjde k obnove konania alebo k jeho zrušeniu, voči určitej osobe bez toho, aby bol uložený trest, nemožno kvalifikovať ako právoplatné rozhodnutie, ak z odôvodnenia daného rozhodnutia je zřejmé, že uvedené konanie bolo ukončené *bez uskutočnenia dôkladného vyšetrovania*.¹⁷

49. V súhrne možno povedať, že na jednej strane stoja právoplatné rozhodnutia o trestnom čine (prítomnosť alebo absencia skutkovej podstaty alebo iné osobitné druhy rozhodnutia neobsahujúce takéto vyjadrenie, ale predstavujúce faktické vyriešenie veci), ktoré podľa vnútroštátneho práva vylučujú akékoľvek následné trestné stíhanie za ten istý skutok v tom istom členskom štáte, a teda aj v iných členských štátoch. Na druhej strane existujú iné druhy zastavenia trestného stíhania alebo jeho nezačatia, obvykle využívané policajnými orgánmi na vnútroštátnej úrovni, na základe ktorých nevznikajú takéto dôsledky. Takáto deliaca línia je pomerne intuitívna, je však náročné ju dôsledne zachytiť vzhľadom na rôzne pravidlá a postupy v členských štátoch: platné uplatňovanie zásady *ne bis in idem* si vyžaduje právoplatné rozhodnutie členského štátu, v ktorom sa smerodajne vymedzuje rozsah *idem*, na základe čoho by sa mohol začať vylučovať *ne bis*. Ak sa, obrazne povedané, toto miesto ponechá prázdne, iným členským štátom nebude nič brániť v tom, aby samy pokračovali vo vyšetrovaní a stíhaní.

50. Preto je na prvú otázku vnútroštátneho súdu potrebné odpovedať kladne: na základe posúdenia *in abstracto* rozhodnutie prokuratúry, ktorá vec posúdila na základe preskúmania vo veci samej a so súhlasom príslušného súdu právoplatne skončila trestné stíhanie po tom, čo obžalovaný splnil určité podmienky, patrí do pôsobnosti článku 54 DVSD.

12 Rozsudok z 11. februára 2003 (C-187/01 a C-385/01, EU:C:2003:87, bod 48).

13 Rozsudok z 5. júna 2014 (C-398/12, EU:C:2014:1057, bod 31).

14 Rozsudok z 27. mája 2014 (C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, body 63 a 64).

15 Rozsudok z 10. marca 2005 (C-469/03, EU:C:2005:156, body 34 a 35).

16 Rozsudok z 22. decembra 2008 (C-491/07, EU:C:2008:768, body 40 a 45).

17 Rozsudok z 29. júna 2016 (C-486/14, EU:C:2016:483, bod 54).

51. Skutočnosť, že takýto druh vnútroštátneho rozhodnutia patrí do pôsobnosti článku 54 DVSD, pričom potenciálne ide o *vec, v ktorej bolo právoplatne rozhodnuté jednou zo zmluvných strán*, je však niekoľko krokov vzdialená od možných dôsledkov, na ktoré sa vnútroštátny súd pýta vo svojej druhej a tretej otázke. Konkrétne sa zdá, že chýba ďalší logický krok potrebný na to, aby vznikli otázky podľa článku 21 ZFEÚ: právoplatné smerodajné rozhodnutie príslušného orgánu členského štátu, v ktorom sa potvrdzuje, že pri predmetných skutkoch ide o tie isté skutky (*idem*), čo dáva základ pre *ne bis*, pokiaľ ide o ten istý skutok v rámci Únie, čo by následne mohlo mať určité účinky aj na žiadosti tretích štátov o vydanie.

52. Napriek tomu však vzhľadom na podania účastníkov a diskusiu, ku ktorej došlo na pojednávaní na ich základe, zatiaľ budem vychádzať zo skutkových a právnych predpokladov obsiahnutých v druhej a tretej otázke, ktorú predložil vnútroštátny súd. Konkrétne v odpovedi na tretiu otázku, okrem zákazu následného trestného stíhania v iných členských štátoch, bránil by článok 21 ods. 1 ZFEÚ aj dočasnému zadržaniu v iných členských štátoch vzhľadom na možnosť budúceho vydania do tretieho štátu, ak by sa v prejednávanej veci uplatňoval článok 54 DVSD?

53. Myslím si, že áno.

b) Zásada ne bis in idem ako prekážka vydania (alebo zatknutia s cieľom vydania)

54. Existuje jednoznačná súvislosť medzi zásadou *ne bis in idem* a právom na voľný pohyb osôb stanoveným v článku 21 ZFEÚ. Súdny dvor v ustálenej judikatúre konštatuje, že „cieľom článku 54 DVSD je vylúčiť to, aby osoba bola z *dôvodu, že vykonáva svoje právo na slobodu pohybu*, stíhaná pre tie isté skutky na území viacerých členských štátov... Zabezpečuje občiansky pokoj osobám, ktoré boli právoplatne odsúdené alebo oslobodené spod obžaloby po tom, ako bolo začaté trestné stíhanie. *Tieto osoby musia mať právo slobodne sa pohybovať* bez toho, aby sa obávali nových trestných stíhaní za rovnaké skutky v inom zmluvnom štáte“¹⁸.

55. Podľa môjho názoru uplatňovanie takýchto konštatovaní na možné žiadosti tretích štátov o vydanie je nekompromisne jednoduché. Logika musí pôsobiť ako celok. Rozhodnutie, ktorým sa vylučuje ďalšie trestné stíhanie za ten istý skutok v jednom členskom štáte, musí mať rovnaké účinky aj inde v rámci toho istého priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti rovnako, ako by ich malo v rámci jedného vnútroštátneho právneho systému.

56. Navyše ak takýto priestor existuje interne, musí to mať dôsledky aj externe. Členský štát preto nemôže zatknúť, dočasne zadržať ani prijať žiadne iné opatrenie obmedzujúce slobodu pohybu osoby, na ktorú sa vzťahuje červený obežník vydaný Interpolom, ak bolo smerodajne zistené, že o dotyčnej osobe už bolo právoplatne rozhodnuté vo veci toho istého skutku v inom členskom štáte. Každé takéto opatrenie by bolo v rozpore s článkom 54 DVSD, keďže by významne obmedzilo právo priznané v článku 21 ZFEÚ. Jeden právny priestor znamená jeden právny priestor tak z interného, ako aj externého hľadiska.

57. Niektoré vlády, ktoré predložili pripomienky v prejednávanej veci, však nesúhlasia s takýmto záverom, pričom predkladajú tri námietky voči takémuto tvrdeniu. Po prvé takýto záver pokladajú za záver vychádzajúci z neprimerane širokého výkladu článku 54 DVSD. Podľa ich názoru má toto ustanovenie užší rozsah a vzťahuje sa len na samotné trestné stíhanie vykonávané členským štátom, ale nie na zadržanie na účely vydania, ktoré by umožnilo následné trestné stíhanie v tretej krajine

¹⁸ Pozri rozsudok z 28. septembra 2006, Gasparini a i. (C-467/04, EU:C:2006:610, bod 27 a citovaná judikatúra). Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

(časť 1). Ďalej tvrdia, že takýto výklad by predstavoval mimouzemné uplatňovanie Schengenskej dohody (časť 2), čím by dochádzalo k nezhodám s členskými štátmi, ako aj pri povinnostiach Únie vyplývajúcich z medzinárodného práva, prevzatých na základe bilaterálnych dohôd o vydávaní, a to najmä tých, ktoré boli uzatvorené so Spojenými štátmi (časť 3).

58. V nasledujúcom texte sa každým z týchto tvrdení budem zaoberať samostatne.

1) O pojme „trestné stíhanie“

59. Po prvé niektoré z vlád, ktoré predložili pripomienky, tvrdia, že hoci zásada *ne bis in idem* vylučuje *trestné stíhanie* osoby, nevylučuje, aby sa na osobu vzťahovali také opatrenia, aké boli uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Podľa ich názoru by sa tieto opatrenia nemali považovať za opatrenia predstavujúce „trestné stíhanie“, ale za „preventívne opatrenia“ zamerané na pomoc inému štátu, v ktorom dôjde k trestnému stíhaniu.

60. Takýto výklad článku 54 DVSD sa zdá byť trochu formalistický. Nevidím žiadne textové, kontextové ani teleologické prvky, ktoré by podporovali domnienku, že pojem „trestné stíhanie“ zahŕňa len trestné konania, ktoré sa uskutočňujú „od narodenia po úmrtie“ v jednom a tom istom štáte, pričom musia byť celé vykonané týmto štátom.

61. Znenie článku 54 DVSD si nevyžaduje, aby následné trestné stíhanie, ktoré sa zakazuje, muselo byť vykonané inou zmluvnou stranou. Bráni trestnému stíhaniu zo strany inej zmluvnej strany, a teda v texte zohľadňuje zákaz akejkolvek územnej účasti na úkonoch trestného stíhania vykonaných v danom členskom štáte v mene iných štátov.

62. Navyše neexistujú pochybnosti, že opatrenia ako zatknutie alebo dočasné zadržanie – okrem toho, že *prima facie* spĺňajú tzv. „kritériá Engel“¹⁹, aby sa považovali za opatrenia „trestnej povahy“, – umožňujú, aby sa trestné stíhanie hľadanej osoby uskutočnilo v treťom štáte. Inými slovami, tieto opatrenia tvoria súčasť *postupnosti* úkonov, pravdepodobne prijatých v rôznych štátoch, na základe ktorých je voči hľadanej osobe vedené právne konanie týkajúce sa trestného obvinenia.

63. Členský štát vykonávajúci červený obežník koná ako *longa manus* stíhajúceho štátu. Daný členský štát v skutočnosti koná v prospech a v mene trestného stíhania iným štátom a napokon ho umožní tým, že hľadanú osobu vystaví právomoci (prokuratúry) tretej krajiny. Za týchto okolností sa návrh, že takýto úkon nie je súčasťou (obvykle už prebiehajúceho) trestného stíhania tretej krajiny, rovná tvrdeniu, ak mi bude odpustené takéto pochmúrne, ale napriek tomu výstižné prirovnanie z oblasti trestného práva hmotného, že zviazať niekoho a odovzdať ho, aby ho niekto tretí mohol dobodať, nie je (vo forme účasti alebo spoločného konania) vraždou, ale len „preventívnym opatrením“ zameraným na pomoc druhej osobe, ktorá drží nôž.

64. Na úrovni účelu, ak je úmyslom článku 54 DVSD okrem iného chrániť slobodu pohybu občanov EÚ,²⁰ by akýkoľvek iný výklad bol len ťažko v súlade s týmto cieľom, ako aj s kontextom základných práv, v ktorom toto ustanovenie spolu s článkom 50 Charty funguje. Osobe, ktorá bola zatknutá alebo dočasne zadržaná na účely vydania, napriek tomu, že sa na ňu vzťahuje zásada *ne bis in idem*, nie je – ak si požičiam formuláciu, ktorú použil Súdny dvor – „zabezpečený občiansky pokoj“ ani nemá „právo slobodne sa pohybovať“ v rámci Únie.

19 Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva 8. júna 1976, Engel a i./Holandsko (CE:ECHR:1976:0608JUD000510071, body 80 až 82). Podľa ustálenej judikatúry ESHP sa „kritériá Engel“ musia uplatniť na určenie, či došlo k trestnému obvineniu v zmysle článku 4 („Právo nebyť opakovaně súdený alebo trestaný“) Protokolu č. 7 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pozri okrem iného rozsudky 10. februára 2009, Sergey Zolotukhin/Rusko (CE:ECHR:2009:0210JUD001493903, bod 53), a 15. novembra 2016, A a B/Nórsko (CE:ECHR:2016:1115JUD002413011, body 105 až 107).

20 Pozri bod 54 vyššie.

65. Vyplýva to takisto aj z výkladu Súdneho dvora, pokiaľ ide o túto zásadu, ktorá je zakotvená v článku 50 Charty. Pokiaľ ide o toto ustanovenie, Súdny dvor v ustálenej judikatúre konštatoval, že „zásada *ne bis in idem* tak zakazuje kumuláciu stíhaní, ako aj sankcií trestnoprávnej povahy v zmysle tohto článku, za rovnaké skutky a proti tej istej osobe“²¹. Preto aj samotné vykonanie procesných úkonov súvisiacich s trestným stíhaním osoby je podľa článku 54 DVSD zakázané.

2) Uplatňovanie mimo Schengenského priestoru

66. Po druhé niektoré vlády tvrdia, že článok 54 DVSD sa uplatňuje len „v rámci Schengenského priestoru“ a neupravuje situácie, v ktorých bola osoba súdená alebo môže byť súdená v treťom štáte. Inými slovami článok 54 DVSD by zaväzoval len zmluvné strany v ich vzájomných vzťahoch, ale nie v ich vzťahoch s tretími štátmi (ktoré sa riadia vnútroštátnym a medzinárodným právom). Toto stanovisko by ďalej podporovala skutočnosť, že dohoda o vydávaní medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi²² nestanovuje absolútny dôvod na odmietnutie v prípadoch, v ktorých sa uplatňuje zásada *ne bis in idem*. V prípade neexistencie výslovného ustanovenia práva Únie v tomto smere patrí táto záležitosť do právomoci členských štátov, ktoré ju môžu upraviť, ako uznajú za vhodné, najmä vo forme bilaterálnych zmlúv.

67. Musím súhlasiť s viacerými rôznymi tvrdeniami obsiahnutými v tejto argumentácii. Určite však nesúhlasím s ich kombináciou a so záverom, ktorý sa na ich základe dosiahol.

68. Na úvod je potrebné uviesť, že je skutočne pravda, že Schengenská dohoda sa neuplatňuje na tretie štáty. Určite sa však uplatňuje na úkony, na ktorých sa jej zmluvné strany môžu podieľať na svojich vlastných územiach v mene tretích štátov. Vo zvyšnej časti sa tvrdenie do veľkej miery prekrýva s tvrdením uvedeným v predošlej časti: nebyť trestne stíhaný dvakrát v inom členskom štáte je širší pojem ako byť stíhaný v danom členskom štáte a daným členským štátom. Na jazykovej, ako aj systematickej a logickej úrovni sem patria aj úkony umožňujúce trestné stíhanie treťou stranou, ktoré sa vykonávajú na území zmluvnej strany.

69. Tento záver ďalej podporuje výklad článku 54 DVSD vzhľadom na Chartu. V článku 50 Charty sa zásada *ne bis in idem* vyzdvihuje na základné právo, pričom sa stanovuje, že „nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní za trestný čin, za ktorý už bol v rámci Únie oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom v súlade so zákonom“²³. Nepochybne „nikto“ musí znamenať „nikto“ bez akýchkoľvek územných obmedzení, a nie „nikto, okrem osôb, ktoré sú trestne stíhané mimo Únie“.

70. Bolo by preda sa pomerne zvláštnym výkladom článku 50 Charty, ak by význam a dosah tohto základného práva pre orgány členských štátov končil na vonkajšej hranici Únie. Bolo by to nebezpečné nielen z hľadiska účinnej ochrany základných práv, keďže by to zvädzalo k obchádzaniu. Nemalo by to zároveň žiadny zmysel ani z hľadiska zvrchovanosti členských štátov a ich práva *ius puniendi*: ak zásada *ne bis in idem* postačuje na to, aby členský štát nemohol vykonávať svoje trestnoprávne právomoci priamo (t. j. aby osobu sám trestne stíhal), ako by nemohla postačovať na to, aby tomu istému členskému štátu zabránila konať v mene právomoci tretieho štátu v trestných veciach? Prečo by sa *ius puniendi* tretích štátov malo chrániť viac ako *ius puniendi* členských štátov?

21 Pozri napríklad rozsudok z 20. marca 2018, Menci (C-524/15, EU:C:2018:197, bod 25 a citovaná judikatúra). Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

22 Dohoda o extradícii medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi americkými z 25. júna 2003 (Ú. v. ES L 181, 2003, s. 27; Mim. vyd. 19/006, s. 161) (ďalej aj „dohoda medzi EÚ a USA“). V prejednávanej veci sa však táto dohoda neuplatňuje.

23 Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

71. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že vo veciach Petruhin²⁴ a Pisciotti²⁵ Súdny dvor konštatoval, že situácia občana Únie, ktorý je predmetom žiadosti tretieho štátu o vydanie a ktorý využil svoje právo voľného pohybu v rámci Európskej únie, patrí do rozsahu pôsobnosti článku 21 ZFEÚ, a preto aj práva Únie na účely článku 51 ods. 1 Charty. Rovnaká logika musí platiť aj v prípade občana Únie, ktorý sa skutočne a naozaj *usiluje* o využitie tejto slobody.²⁶ Preto ak na základe prekážky žalobcovej slobody pohybu patrí jeho situácia do rozsahu pôsobnosti Charty, právo zakotvené v jej článku 50 sa musí vzťahovať aj na danú situáciu.

72. Konkrétne situácia žalobcu, ktorý nemôže cestovať z Nemecka do iných členských štátov, keďže mu hrozí zatknutie a prípadne následné vydanie do tretieho štátu, je podobná situácii, ktorú už Súdny dvor preskúmal vo veci Schottöfer²⁷. V danej veci bolo vydanie do tretieho štátu (Spojené arabské emiráty) vylúčené, keďže dotknutej osobe hrozil trest smrti. V prejednávanej veci by zatknutie alebo podobné opatrenie na účely následného vydania do tretieho štátu (Spojené štáty americké) malo byť nepochybne vylúčené na základe zásady *ne bis in idem*.

73. Napokon by som chcel dodať, že článok 50 nie je jediným ustanovením Charty, ktoré je relevantné vo veci, akou je prejednávaná vec. Najmä reštriktívny výklad článku 54 DVSD by mohol spôsobovať problémy, okrem iného podľa článku 6 (právo na slobodu a bezpečnosť) a článku 45 (sloboda pohybu a pobytu) Charty. Tieto ustanovenia, hoci ich vnútroštátny súd nespomína, sú podľa všetkého rovnako relevantné v prejednávanej veci. Podľa môjho názoru nie je zrejmé, že zásah do práv zakotvených v týchto ustanoveniach, spôsobený reštriktívnymi opatreniami prijatými na účely vykonania červeného obežníka, môže byť považovaný za zásah spĺňajúci požiadavky článku 52 ods. 1 Charty, ak predmetná osoba napríklad už bola oslobodená spod obžaloby týkajúcej sa určitých trestných činov alebo v plnom rozsahu vykonala trest, ktorý jej bol uložený.

3) Bilaterálne povinnosti Únie a členských štátov na základe medzinárodného práva

74. Po tretie uznávam, že tvrdenie, ktoré predložili niektorí vedľajší účastníci konania na základe skutočnosti, že zásada *ne bis in idem* nepredstavuje absolútny dôvod na odmietnutie podľa dohody medzi EÚ a USA, má minimálne na prvý pohľad určitú váhu. Nie je nerozumné tvrdiť, že ak mal normotvorca Únie v úmysle priznať zásade *ne bis in idem* mimoschengenskú pôsobnosť, mal do dohody možno zahrnúť *ad hoc* dôvod na odmietnutie.

75. Pri bližšom pohľade však toto tvrdenie nie je v žiadnom prípade rozhodujúce. Na úvod takmer ani netreba uvádzať, že pre absenciu konkrétneho ustanovenia v tomto zmysle môžu existovať rôzne dôvody, vrátane neochoty orgánov USA takéto ustanovenie akceptovať.²⁸ Dôležitejšie je venovať pozornosť článku 17 ods. 2 dohody medzi EÚ a USA, podľa ktorého „ak ústavné zásady dožiadaného štátu alebo konečné súdne rozhodnutia záväzné pre dožiadaný štát môžu predstavovať prekážku pre splnenie jeho záväzku extradície a riešenie záležitosti nie je ustanovené v tejto dohode alebo v platnej bilaterálnej zmluve, uskutočnia sa medzi dožiadaným a žiadajúcim štátom konzultácie“.

24 Rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhin (C-182/15, EU:C:2016:630).

25 Rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222).

26 Pozri bod 32 vyššie.

27 Pozri uznesenie zo 6. septembra 2017, Peter Schottöfer & Florian Steiner (C-473/15, EU:C:2017:633).

28 V tomto kontexte uvádzam, že z jedného z výkladov pripojených k ratifikácii Medzinárodného dohovoru o občianskych a politických právach zo strany Spojených štátov amerických v roku 1992 podľa všetkého vyplýva pomerne reštriktívny prístup k zásade *ne bis in idem*: „Spojené štáty americké sa domnievajú, že zákaz dvojitého trestu v odseku 7 [článku 14] sa uplatňuje len vtedy, ak rozsudok o oslobodení spod obžaloby vydal súd tej istej štátnej správy, či už spolkovej vlády alebo jej zložky, ktorá sa domáha nového konania v tej istej veci.“

76. Z tohto ustanovenia vyplýva, že zmluvné strany uznávajú možnosť, že v rámci ich príslušných právnych poriadkov niektoré ústavné zásady alebo právoplatné súdne rozhodnutia môžu „predstavovať prekážku pre splnenie [ich] záväzku extradície“ napriek tomu, že neboli medzi stranami dohodnuté ako absolútne dôvody na odmietnutie.²⁹ Samotná skutočnosť, že akákoľvek takáto zásada alebo rozhodnutie automaticky nebráni vydaniu, ale vyžaduje, aby orgány iniciovali konzultačný postup stanovený v dohode, nie je v rozpore s existenciou (a záväznosťou) právnej prekážky.

77. Rovnako v tomto kontexte nie je relevantná skutočnosť, ktorú uviedlo viaceró vlád, že keďže dohoda medzi EÚ a USA neupravuje vydávanie v situáciách, v ktorých sa môže uplatňovať zásada *ne bis in idem*, táto záležitosť sa pri súčasnom stave práva riadi len vnútroštátnym právom. V tomto kontexte nemecká vláda ďalej tvrdila, že extenzívny výklad článku 54 DVSD by mal negatívne dôsledky na vzťahy medzi členskými štátmi EÚ a tretími štátmi, pretože by im mohol sťažiť, ak nie úplne znemožniť, dodržiavanie medzinárodných dohôd, ktorých sú zmluvnými stranami (a implicitne zásady *pacta sunt servanda*).

78. Je pravda, že v prípade neexistencie úpravy EÚ v danej veci pravidlá týkajúce sa vydávania patria do pôsobnosti členských štátov.³⁰ V situáciách, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, sa však vnútroštátne pravidlá musia uplatňovať v súlade s právom Únie, a najmä so slobodami zaručenými článkom 21 ZFEÚ.³¹

79. Už v roku 1981 Súdny dvor konštatoval, že „trestnoprávne predpisy a pravidlá trestného konania sú záležitosťou, za ktorú sú stále zodpovedné členské štáty. Ale... v práve Spoločenstva sa stanovujú aj určité obmedzenia v tejto oblasti, pokiaľ ide o kontrolné opatrenia, ktorých zachovanie členským štátom povoľuje v súvislosti so slobodným pohybom tovaru a osôb“.³² Musí to o to viac platiť o nejakých 40 rokov neskôr, keď sa členské štáty zaviazali ponúknuť „svojim občanom priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb“³³.

80. Členské štáty EÚ teda môžu túto záležitosť naďalej upravovať a v tomto kontexte uzatvárať bilaterálne (alebo multilaterálne) dohody s tretími štátmi. To je však legitímne len pokiaľ sa nedohodnú na záväzkoch, ktoré sú nezlučiteľné s povinnosťami vyplývajúcimi z práva Únie. V zásade ani v oblastiach patriacich do vnútroštátnej právomoci a mimo osobitného kontextu článku 351 ZFEÚ členské štáty nemôžu obchádzať svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie ani sa od nich odchýliť v dohodách uzatváraných s tretími krajinami. Spochybnila by sa tým zásada prednosti práva Únie.³⁴

81. Tieto úvahy sú osobitne dôležité v prejednávanej veci, ktorá sa týka práva zakotveného v Charte. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že Európska únia musí pri vykonávaní svojich právomocí rešpektovať medzinárodné právo a že opatrenia prijaté na základe týchto právomocí sa musia vykladať, a prípadne ich pôsobnosť sa musí obmedziť vzhľadom na relevantné pravidlá medzinárodného práva.³⁵ Súdny dvor však zároveň spresnil, že táto prednosť medzinárodného práva pred ustanoveniami práva Únie sa nevzťahuje na primárne právo Únie, a najmä nie na základné zásady práva EÚ, ktorých súčasťou sú aj základné práva.³⁶ Ani Únia, ani členské štáty (za predpokladu, že konajú v rozsahu pôsobnosti zmlúv EÚ) by nemohli odôvodniť možné porušenie základných práv pri plnení povinnosti dodržiavať jednu alebo viaceró medzinárodných zmlúv alebo nástrojov.

29 Pozri k tomuto uzneseniu rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, body 39 až 41).

30 Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, bod 26).

31 Pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. novembra 2018, Raugevicius (C-247/17, EU:C:2018:898, bod 45) a z 2. apríla 2020, I.N. (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, bod 48).

32 Rozsudok z 11. novembra 1981, Casati (203/80, EU:C:1981:261, bod 27).

33 Článok 3 ods. 2 ZEÚ.

34 Pozri v tomto zmysle okrem iného rozsudok z 21. januára 2010, Komisia/Nemecko (C-546/07, EU:C:2010:25, bod 42).

35 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia (C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, bod 291 a citovaná judikatúra).

36 Tamže, body 307 a 308.

82. V každom prípade sa tvrdenie, podľa ktorého by navrhovaný výklad článku 54 DVSD sťažoval, ak nie priam znemožňoval, aby členské štáty dodržiavali zásadu *pacta sunt servanda*, nejavi byť správne, aspoň pokiaľ ide o Štatút Interpolu. Červený obežník vydaný Interpolom si od jeho členov nevyžaduje, aby za každých okolností vykonali zatknutie alebo prijali opatrenia, ktorými sa obmedzuje pohyb hľadanej osoby. Musia informovať Interpol a žiadajúci štát o tom, že zistili pobyt hľadanej osoby na svojom území, ale každé iné opatrenie vrátane opatrení na obmedzenie voľného pohybu tejto osoby musí byť prijaté v súlade s článkom 87 Štatútu Interpolu, len pokiaľ je „prípustné podľa vnútroštátneho práva a uplatniteľných medzinárodných zmlúv“³⁷. V skutočnosti sa v tomto ustanovení odkazuje aj na „monitorovanie“ hľadanej osoby ako na možnú alternatívu k opatreniam, ktoré by obmedzovali jej pohyb. Okrem toho, ako sa uvádza v bode 27 vyššie, červený obežník si v žiadnom prípade nevyžaduje, aby štát vydal osobu, na ktorú sa červený obežník vzťahuje. Na tento účel je potrebná osobitná žiadosť, ktorá sa neriadi pravidlami Interpolu.

83. Preto sa domnievam, že článok 54 DVSD sa môže uplatňovať v situáciách, keď osoba bola odsúdená alebo môže byť odsúdená v treťom štáte. Za predpokladu, že o uplatňovaní zásady *ne bis in idem* bolo smerodajne rozhodnuté na horizontálnej úrovni jedným členským štátom, táto zásada bude chrániť danú osobu pred vydaním za ten istý skutok v každom inom členskom štáte. Práve v tomto rozmere pôsobia zásada *ne bis in idem* a vzájomné uznávanie: druhý (alebo tretí či štvrtý) členský štát bude povinný uznať a akceptovať skutočnosť, že prvý členský štát preskúmal žiadosť o vydanie, presvedčil sa o tom, že skutočne išlo o ten istý skutok, pokiaľ ide o predošlé odsúdenie v Únii a skutok/skutky, pri ktorom/-ých sa žiada o vydanie, a dospel k záveru, že pokiaľ ide o tieto skutky, uplatňuje sa zásada *ne bis in idem* a na tomto základe zamietol žiadosť o vydanie.³⁸

84. Vzhľadom na uvedené môže byť posúdenie, ktoré už bolo vykonané v súvislosti s existenciou prekážky brániacej vydaniu prvým členským štátom, ktorý bol o vydanie požiadaný, na základe zásady *ne bis in idem*, napokon záväzná aj pre ostatné členské štáty, na ktoré sa vzťahuje prípadná žiadosť o vydanie tej istej osoby. V rámci tohto rozmeru a v rozpore s viacerými tvrdeniami z oblasti medzinárodného práva a politiky, ktoré v tejto časti predložili viacerí vedľajší účastníci konania, však existuje (určite žiadne priame) obmedzenie všetkých bilaterálnych dohôd alebo povinností, ktoré členským štátom vyplývajú z medzinárodného práva. Tieto sa určite môžu uplatňovať, ak členský štát je prvým štátom, ktorý sa v skutočnosti touto záležitosťou zaoberá. Je potrebná len akceptácia rozhodnutia v tej istej veci, ktoré už prijal iný členský štát v rámci Únie. Po vydaní takéhoto rozhodnutia, a ak bola odmietnutá žiadosť o vydanie, občan Únie bude požívať výhodu určitej „ochranej siete“ v rámci Únie, na základe čoho sa občan Únie môže voľne pohybovať v rámci Únie bez obavy z trestného stíhania za ten istý skutok (tie isté skutky).

2. Ak skutočné uplatnenie zásady *ne bis in idem* nebolo v konkrétnom prípade preukázané

85. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora z článku 54 DVSD vyplýva, že členské štáty musia mať vzájomnú dôveru v ich systémy trestného súdnictva a že každý z uvedených štátov súhlasí s použitím právnej úpravy v oblasti trestného práva platnej v ostatných zmluvných štátoch, hoci by uplatnenie jeho vlastnej právnej úpravy viedlo k inému výsledku. Táto vzájomná dôvera vyžaduje, aby príslušné dotknuté orgány druhého zmluvného štátu akceptovali právoplatné rozhodnutie vydané na území prvého zmluvného štátu, ktoré im bolo oznámené.³⁹

37 Toto ustanovenie sa odvoláva na článok 31 Štatútu Interpolu, podľa ktorého by členovia Interpolu „mali vynaložiť všetko úsilie v súlade s právnymi predpismi svojich krajín, aby sa riadne zúčastňovali na jeho činnostiach“.

38 Pozri v tomto zmysle aj nedávne uznesenie Oberlandesgericht Frankfurt (Vyšší krajský súd, Frankfurt, Nemecko) z 19. mája 2020, 2 AusLA 3/20, ECLI:DE:OLGHE:2020:0519.2AUSLA3.20.00 (tiež v NStZ-RR 2020, 288), v ktorom tento súd zrušil vnútroštátny zatykač na účely vydania (a odmietol vydanie do USA na základe bilaterálnej dohody medzi Nemeckom a USA) z dôvodu, že hľadaná osoba, taliansky štátny príslušník, už bol stíhaný za tie isté skutky, aké boli uvedené v žiadosti USA o vydanie adresovanej Taliansku, čo podľa názoru Oberlandesgericht Frankfurt viedlo k prekážke vydania na základe *ne bis in idem* rovnako aj v iných členských štátoch vrátane Nemecka, čím sa tomuto členskému štátu zabránilo vo vydaní na základe bilaterálnej dohody.

39 Pozri rozsudok z 29. júna 2016, Kossowski, (C-486/14, EU:C:2016:483, body 50 a 51 a citovaná judikatúra).

86. Súdny dvor však objasnil, že takáto vzájomná dôvera môže existovať len v prípade, že druhý zmluvný štát sa na základe informácií od prvého zmluvného štátu môže uistiť o tom, že rozhodnutie prijaté príslušnými orgánmi prvého zmluvného štátu je skutočne právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo vydané na základe posúdenia vo veci samej.⁴⁰

87. Tieto zásady sú v prejednávanej veci osobitne dôležité. Zo spisu, ktorý bol doplnený užitočnými objasneniami zo strany BKA a nemeckej vlády, podľa všetkého vskutku vyplýva, že doteraz nedošlo k žiadnemu konečnému rozhodnutiu, a už vôbec nie k *súdnemu* rozhodnutiu, o tom, či sa obvinenia, v súvislosti s ktorými Interpol vydal červený obežník na žalobcu, týkajú tých istých skutkov, o ktorých už bolo právoplatne rozhodnuté v Mníchove. Neexistuje preto žiadne smerodajné rozhodnutie o tom, že v prípade žalobcu sa v konaní vo veci samej skutočne uplatňuje zásada *ne bis in idem*.

88. Ako vo svojich pripomienkach vysvetlil BKA, v predmetnej veci neexistovala potreba takéhoto rozhodnutia. Vzhľadom na štátnu príslušnosť žalobcu BKA nikdy neprijal žiadne opatrenie, ktoré by viedlo k vykonávaniu červeného obežníka na území Spolkovej republiky Nemecka. Domnievam sa, že vzhľadom na zákaz vydávania nemeckých občanov stanovený v článku 16 ods. 2 Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Základný zákon Spolkovej republiky Nemecko) z 23. mája 1949 v zmenenom znení ide o prístup, ktorý BKA uplatňuje vo všetkých prípadoch, v ktorých sa červený obežník týka nemeckého občana, ktorý v žiadnom prípade nemohol byť vydaný do štátu mimo Únie, bez ohľadu na prípadné uplatnenie zásady *ne bis in idem*.

89. Vysvetľuje sa tým, prečo sa vo svojej druhej otázke vnútroštátny súd pýta na to, či členské štáty môžu vykonávať červený obežník v prípade, že iný členský štát oznámil Interpolu, a tým teda aj ostatným členom Interpolu, svoje „obavy“ (v originálnom znení návrhu na začatie prejudiciálneho konania „Bedenken“) týkajúce sa uplatňovania zásady *ne bis in idem*. V znení dodatku k červenému obežníku, ktorý vydal Interpol v roku 2013, je toto stanovisko zohľadnené. Znie takto: „[Národná ústredňa] Wiesbaden sa domnieva, že zásada zákazu dvojitého trestu by sa mala uplatňovať, keďže obvinenia, z ktorých červený obežník vychádza (*sic*), sú rovnaké ako trestný čin, pre ktorý mníchovská prokuratúra viedla trestné konanie voči osobe, ktoré bolo ukončené.“⁴¹

90. Skutočnosť, že okrem „elektronickej nálepky“, ktorú do databázy Interpolu zadal príslušník vnútroštátnej polície, nikdy nedošlo k žiadnemu smerodajnému rozhodnutiu ani o totožnosti skutkov, ani o uplatňovaní zásady *ne bis in idem* vo vzťahu k týmto skutkom, je zjavná aj z chronologického postupu udalostí: rozhodnutie prokuratúry v prejednávanej veci bolo vydané v roku 2009, Interpol vydal červený obežník v roku 2012 a žalobca podal žalobu na vnútroštátny súd v roku 2017. V spise nie je žiadna zmienka o žiadnom konaní v Nemecku ani v inom členskom štáte⁴², v ktorom sa vynorila otázka možnej uplatniteľnosti zásady *ne bis in idem* a bolo o nej rozhodnuté.

91. Preto ako je vysvetlené vyššie, hoci sa článok 54 DVSD zdá vo všeobecnosti uplatniteľný na situáciu, o akú ide vo veci samej, otázka, či sa tieto dve predmetné konania týkajú toho istého skutku, zjavne (ešte) nebola rozhodnutá, a už vôbec nebola rozhodnutá s *konečnou platnosťou* príslušnými orgánmi či už Nemecka, alebo iného členského štátu. V dôsledku toho, aspoň zatiaľ, neexistuje rozhodnutie, ktoré by iné členské štáty, vzhľadom na zásadu vzájomnej dôvery, mohli a mali uznávať a akceptovať ako rovnocenné svojim vlastným rozhodnutiam.

⁴⁰ Tamže, bod 52.

⁴¹ Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

⁴² Takéto rozhodnutie by mohli urobiť napríklad súdne orgány členského štátu (iného ako štátu jeho pobytu), v ktorom by sa žalobca nachádzal. V závislosti od okolností tieto orgány mohli byť požiadané, aby vydali, potvrdili, zmenili alebo zrušili reštriktívne opatrenia požadované alebo uložené policajnými orgánmi alebo prokuratúrou, ako to bolo napríklad v skutkovom scenári opísanom v poznámke pod čiarou 38.

92. Za týchto okolností sa domnievam, že členským štátom iným, ako je Nemecko, nič nebráni v tom, aby vykonávali červený obežník, ktorý na žalobcu vydal Interpol. Len *obavy*, ktoré vyjadrili policajné orgány členského štátu, týkajúce sa uplatnenia zásady *ne bis in idem*, nie sú na účely článku 54 DVSD rovnocenné konečnému rozhodnutiu, že táto zásada sa skutočne uplatňuje.

93. Určite však uznávam, že situácia žalobcu je neľahká. Právne dôsledky opísané v predošlej časti a vyžiadané žalobcom však možno vzťahovať len na príslušné rozhodnutie vydané v tomto zmysle. Musí existovať rovnováha medzi ochranou a beztretnosťou. Súdny dvor už konštatoval, že cieľom článku 54 DVSD „nie je chrániť podozrivého pred možnosťou byť vystavený postupnému vyšetrovaniu v niekoľkých zmluvných štátoch za tie isté skutky“⁴³. Toto ustanovenie sa teda má vykladať „nielen s ohľadom na potrebu zaručiť voľný pohyb osôb, ale aj na potrebu podporovať predchádzanie trestnej činnosti v [priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti]“⁴⁴. Vo veciach Petruhhin a Piscioti Súdny dvor zdôraznil, že opatrenia EÚ prijaté v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti musia zosúladiť požiadavky voľného pohybu osôb s potrebou prijať primerané opatrenia na predchádzanie trestnej činnosti a boj proti trestnej činnosti. Opatrenia EÚ musia byť najmä zamerané na *zabránenie beztretnosti* osôb, ktoré spáchali trestný čin.⁴⁵

94. Tieto úvahy sa odrážajú v procesnej oblasti. V DVSD existuje osobitné ustanovenie predpokladajúce situáciu, v ktorej existujú pochybnosti o tom, či sa na osobu, ktorá môže byť stíhaná v zmluvnom štáte, môže v tejto súvislosti skutočne vzťahovať zásada *ne bis in idem*. V článku 57 DVSD sa uvádza, že „ak je určitá osoba obvinená z trestného činu na území jednej zmluvnej strany a príslušné úrady tejto zmluvnej strany majú dôvod k predpokladu, že toto obvinenie sa týka toho istého skutku, za ktorý bola dotyčná osoba už právoplatne odsúdená [alebo oslobodená spod obžaloby – *neoficiálny preklad*] na území inej zmluvnej strany, požiadajú tieto úrady v prípade, že to uznajú za potrebné, o súvisiace informácie príslušné úrady tej zmluvnej strany, na území ktorej bolo rozhodnutie vynesené. Vyžiadané informácie musia byť čo najskôr oznámené a zohľadnené pri rozhodovaní o pokračovaní konania“. Uvedené ustanovenie je v tomto kontexte prejavom zásady lojálnej spolupráce, stanovenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ.

95. Preto ak existujú náznaky, že zásada *ne bis in idem* sa môže uplatňovať vo vzťahu k obvineniam, v súvislosti s ktorými Interpol vydal červený obežník na občana Únie, sa od orgánov iných členských štátov – ak zistia pobyt tejto osoby na svojom území – môže očakávať, že vzhľadom na článok 57 DVSD budú i) promptne konať, aby situáciu objasnili, a ii) riadne zohľadnia informácie poskytnuté inými členskými štátmi. Ako sa uvádza v bode 85 vyššie, Súdny dvor už objasnil, že členské štáty musia mať možnosť sa presvedčiť na základe dokumentov poskytnutých členským štátom, v ktorom bola osoba odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby, že podmienky na uplatnenie zásady *ne bis in idem* sú splnené.

96. Pokiaľ orgány príslušného členského štátu neboli schopné overiť uplatniteľnosť zásady *ne bis in idem*, musia byť zjavne oprávnené vykonať červený obežník a, ak je to primerané a nevyhnutné, obmedziť slobodu pohybu hľadanej osoby. V práve Únie vskutku neexistuje nič, čo by im bránilo v dodržiavaní svojich vnútroštátnych pravidiel v tejto veci alebo prípadne v dodržiavaní medzinárodných zmlúv, ktoré sa môžu uplatňovať. Keď však príslušné orgány členského štátu prijmú príslušné rozhodnutie, pričom potenciálne potvrdia, že zásada *ne bis in idem* sa v prípade konkrétneho červeného obežníka uplatnila správne, všetky ostatné členské štáty budú viazané týmto konkrétnym konečným rozhodnutím.

43 Pozri rozsudok z 29. júna 2016, Kossowski, (C-486/14, EU:C:2016:483, bod 45 a citovaná judikatúra). Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

44 Tamže, bod 47.

45 Pozri rozsudky zo 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, body 36 a 37), a z 10. apríla 2018, Piscioti (C-191/16, EU:C:2018:222, bod 47). Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

3. Predbežný návrh (a interná analógia)

97. Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievam, že článok 54 DVSD v spojení s článkom 50 Charty a článkom 21 ods. 1 ZFEÚ bránia členským štátom vykonať červený obežník vydaný Interpolom na žiadosť tretieho štátu a tým obmedziť slobodu pohybu osoby za predpokladu, že existuje konečné rozhodnutie prijaté príslušným orgánom členského štátu, pokiaľ ide o skutočné uplatňovanie zásady *ne bis in idem* vo vzťahu ku konkrétnym obvineniam, v súvislosti s ktorými bol obežník vydaný.

98. Ako záverečnú poznámku pod čiarou k tejto navrhovanej odpovedi poznamenávam, že takéto riešenie by bolo aj systematicky v súlade s internými nástrojmi EÚ, ktoré upravujú podobné otázky, ako je smernica 2014/41/EÚ o európskom vyšetrovacom príkaze (EVP) v trestných veciach⁴⁶ alebo rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV o európskom zatykači⁴⁷.

99. Podľa článku 11 ods. 1 písm. d) smernice 2014/41 predstavuje zásada *ne bis in idem* jeden z dôvodov na neuznanie alebo nevykonanie EVP. V tomto kontexte sa nesmie prehliadnúť skutočnosť, že EVP sa môže prijať aj *pred* začatím trestného konania⁴⁸ a rovnako aj v konaniach, ktoré v rámci vnútroštátneho práva nie sú považované za „trestné“.⁴⁹ Ďalší nástroj, ktorý obsahuje ustanovenia podobné ustanoveniam zahrnutým v smernici 2014/41, je rámcové rozhodnutie 2002/584. Z týchto ustanovení vyplýva, že článok 54 DVSD sa nemôže vykladať reštriktívne: zásadu *ne bis in idem* nevytvoril normotvorca EÚ len ako prekážku tomu, aby občania stáli pred súdom dvakrát. Očividne tu ide o viac. Táto zásada musí vylučovať prinajmenšom opatrenia, ktoré bez ohľadu na ich označenie podľa vnútroštátneho práva výrazne obmedzujú slobodu osoby (ako napríklad zatknutie alebo dočasné zadržanie) a prijatie ktorých sa logicky, funkčne a chronologicky vzťahuje na trestné konanie, hoci aj v treťom štáte.⁵⁰

100. Po druhé tieto dva nástroje takisto potvrdzujú, že aby zásada *ne bis in idem* mohla mať brániaci účinok, musí existovať konečné rozhodnutie o skutočnom uplatňovaní tejto zásady vo vzťahu k danému konkrétnemu prípadu. Podobný prístup už normotvorca EÚ sledoval, pokiaľ ide o vykonanie EVP. Podľa odôvodnenia 17 smernice 2014/41 môžu orgány členských štátov odmietnuť vykonanie EVP, ak by bol v rozpore so zásadou *ne bis in idem*. Ale „vzhľadom na predbežnú povahu konaní, ktoré sú základom pre EVP, by sa jeho vykonanie nemalo odmietnuť, keď je jeho účelom zistiť, či existuje prípadné porušenie [zásady] *ne bis in idem*“⁵¹. EVP je samozrejme menej reštriktívny ako opatrenie obmedzujúce slobodu pohybu občana, ale zdá sa, že základná zásada je uplatniteľná aj na situácie upravené článkami 54 a 57 DVSD. Podobne podľa článku 3 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2002/584 je uplatňovanie zásady *ne bis in idem* jedným z dôvodov na povinné nevykonanie EVP. Pokiaľ však vykonávajúci súdny orgán neprijal rozhodnutie o vykonaní európskeho zatykača ani o možnom uplatňovaní článku 3 ods. 2 rámcového rozhodnutia, dotknutá osoba môže byť podľa jeho článkov 11 a 12 zatknutá a zadržaná.⁵²

46 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 3. apríla 2014 (Ú. v. EÚ L 130, 2014, s. 1).

47 Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34) v znení zmien.

48 Pozri článok 4 písm. a) smernice 2014/41.

49 Pozri článok 4 písm. b) až d) smernice 2014/41.

50 V tomto rozmere sa opätovne do popredia dostáva v podstate *a fortiori* systematický argument, ktorý už bol spomenutý v bode 70 týchto názorov: bolo by naozaj pomerne nezvyčajné, ak by sa dospelo k praktickému riešeniu, že v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v rámci ktorého sa má spolupráca v trestných veciach uľahčovať, zjednodušovať a byť plynulejšia, by sa v skutočnosti uplatňovali oveľa prísnejšie a obmedzujúcejšie pravidlá, pričom v prípade zapojenia tretieho štátu by bolo možné čokoľvek.

51 Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

52 Zaujímavé je, že v rozsudku zo 16. novembra 2010, Mantello (C-261/09, EU:C:2010:683, bod 40), Súdny dvor konštatoval, že vzhľadom na ich spoločný cieľ, ktorý pozostáva zo snahy vyhnúť sa tomu, aby bola osoba trestne stíhaná alebo odsúdená pre ten istý skutok, článok 54 DVSD a článok 3 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa majú vykladať koherentne.

4. Štvrtá a šiesta otázka

101. Vo svojej štvrtej a šiestej otázke, ktoré možno preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate usiluje zistiť, či ustanovenia smernice 2016/680 vykladané v spojení s článkom 54 DVSD a článkom 50 Charty vylučujú ďalšie spracúvanie osobných údajov obsiahnutých v červenom obežníku, ktorý vydal Interpol, ak sa zásada *ne bis in idem* uplatňuje na obvinenia, v súvislosti s ktorými bol obežník vydaný.

102. Vnútroštátny súd žiada objasnenie, či by sa za okolností, akými sú okolnosti v prejednávanej veci, keď sa preukáže, že sa uplatňuje zásada *ne bis in idem*, od členských štátov nemalo vyžadovať, aby vymazali osobné údaje hľadanej osoby obsiahnuté v červenom obežníku a ďalej tieto údaje nespracúvali. V tomto smere odkazuje na článok 4 ods. 1, článok 7 ods. 3, článok 8 ods. 1 a článok 16 smernice 2016/680.

103. Na úvod by som chcel najskôr poznamenať, že z dôvodov, ktoré som vysvetlil v bodoch 85 až 92 vyššie, nie je jasné, či sa zásada *ne bis in idem* v prejednávanej veci uplatňuje. V prejednávanej veci podľa všetkého nebolo vydané žiadne takéto smerodajné rozhodnutie. Z tohto pohľadu by sa vskutku mohlo zdať, že nasledujúca otázka, vychádzajúca z predpokladu, že zásada *ne bis in idem* sa naozaj uplatňuje, a čo by to znamenalo pre spracúvanie údajov, je v tejto fáze hypotetická. Ak by sa však táto zásada uplatňovala, moja navrhovaná odpoveď vnútroštátnemu súdu by bola takáto.

104. Na úvod uvádzam, že prípad, o aký ide vo veci samej, patrí do pôsobnosti smernice 2016/680, ako sa uvádza v jej článku 1 ods. 1 Spracúvanie osobných údajov obsiahnutých v červenom obežníku, ktorý vydal Interpol, zo strany členských štátov, sa týka identifikovateľnej fyzickej osoby (hľadanej osoby) a je zamerané na stíhanie tejto osoby za spáchanie trestných činov, alebo vykonávanie trestných sankcií (vzhľadom na účel červených obežníkov podľa § 82 Pravidiel).

105. V súlade s článkom 4 ods. 1 smernice 2016/680 členské štáty musia okrem iného zabezpečiť, aby osobné údaje boli „spracúvané zákonným spôsobom a spravodlivo“ [písmeno a)] a „získané na... legitímne účely a nesmú byť spracúvané spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s týmito účelmi“ [písmeno b)] a „správne a podľa potreby aktualizované“ [písmeno d)]. Naopak podľa článku 8 ods. 1 tejto smernice „členské štáty stanovujú, že spracúvanie je zákonné iba vtedy a do takej miery, pokiaľ je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej príslušným orgánom na účely stanovené v článku 1 ods. 1, a ak je založené na práve Únie alebo na práve členského štátu“.

106. Je nesporné, že podmienky stanovené v článku 8 ods. 1 smernice 2016/680 sú vo všeobecnosti splnené, ak orgány členských štátov spracujú osobné údaje zahrnuté v červenom obežníku na účely jeho vykonania. Rovnako nesporné je aj, že tým orgány členských štátov konajú *na základe práva Únie aj vnútroštátneho práva*. Ako sa objasňuje v odôvodnení 25 smernice 2016/680, „všetky členské štáty sú súčasťou [Interpolu]. Na plnenie svojho poslania Interpol prijíma, uchováva a rozosiela osobné údaje s cieľom pomáhať príslušným orgánom predchádzať medzinárodnej trestnej činnosti a bojovať proti nej. Preto je vhodné posilniť spoluprácu medzi Úniou a Interpolom *podporovaním efektívnej výmeny osobných údajov* a pritom zabezpečiť dodržiavanie základných práv a slobôd týkajúcich sa automatizovaného spracúvania osobných údajov. Pri prenose osobných údajov z Únie Interpolu a krajinám, ktoré delegovali členov do Interpolu, by sa mala uplatňovať táto smernica, najmä ustanovenia o medzinárodných prenosoch“⁵³.

107. Okrem toho je rovnako zrejmé, že spracúvanie údajov zahrnutých v červenom obežníku je *nevyhnutné* na splnenie úlohy, ktorú vykonáva príslušný orgán na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo výkonu trestných sankcií. Systém farebného označovania obežníkov, ktorý zaviedol Interpol, predstavuje jeden z pilierov systému vzájomnej pomoci medzi orgánmi kriminálnej polície, na ktorú bol Interpol zriadený. Tým, že umožňujú

⁵³ Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Domnievam sa, že v Nemecku má vykonanie červeného obežníka základ okrem iného v ustanoveniach Bundeskriminalamtgesetz (zákon o Spolkovom kriminálnom úrade).

rýchlejšiu a efektívnejšiu lokalizáciu, a prípadne stíhanie utečencov, červené obežníky predstavujú výrazný príspevok k cieľu Únie, ktorým je ponúknuť svojim občanom priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorom sú prijaté primerané opatrenia na predchádzanie trestnej činnosti a boj s ňou.

108. Preto sotva možno pochybovať o tom, že spracúvanie osobných údajov zahrnutých v červenom obežníku, ktoré vykonávajú orgány členských štátov (resp. Európskej únie), je v zásade zákonné.

109. Napriek tomu kľúčovou otázkou, ktorú kladie vnútroštátny súd, je, či to platí aj v prípade, že by sa určilo, že červený obežník vydaný na určitú fyzickú osobu sa týka skutkov, v súvislosti s ktorými sa v rámci Únie na túto osobu vzťahuje zásada *ne bis in idem*. Konkrétnejšie, vyžaduje v takom prípade smernica 2016/680 i) od orgánov členských štátov, aby vymazali osobné údaje fyzickej osoby, a ii) zamedzuje ďalšiemu spracúvaniu osobných údajov orgánmi členských štátov?

110. Podľa môjho názoru si obe otázky vyžadujú zápornú odpoveď.

111. Po prvé je pravda, že článok 7 ods. 3 smernice 2016/680 v tejto súvislosti stanovuje, že ak sa zistí, že došlo k prenosu nesprávnych osobných údajov alebo že osobné údaje boli prenesené nezákonne, musí sa to bezodkladne oznámiť príjemcovi. V takomto prípade sa osobné údaje musia opraviť alebo *vymazať* alebo sa ich spracúvanie obmedzí v súlade s článkom 16 tejto smernice.

112. Na rozdiel od toho, čo naznačuje vnútroštátny súd, skutočnosť, že na fyzickú osobu sa môže vzťahovať zásada *ne bis in idem* vo vzťahu k obvineniam, v súvislosti s ktorými bol vydaný červený obežník, neznamena, že údaje obsiahnuté v tomto obežníku boli nezákonne prenesené. Zásada *ne bis in idem* nemôže spochybňovať pravdivosť a správnosť údajov, ako napríklad osobných informácií, skutočnosti, že osoba je hľadaná v treťom štáte, keďže bola obžalovaná alebo uznaná za vinnú zo spáchania určitých trestných činov, a že na ňu bol v danom štáte vydaný zatykač. Rovnako ani pôvodný prenos týchto údajov nebol nezákonný z dôvodov, ktoré som vysvetlil vyššie.

113. Uplatňovanie zásady *ne bis in idem* preto nezahŕňa právo dotknutej osoby podľa článku 16 smernice 2016/680 požadovať, aby jej osobné údaje boli vymazané.

114. Po druhé nemožno oprávnene tvrdiť, že ak by sa zásada *ne bis in idem* uplatňovala, vylučovalo by to akékoľvek ďalšie spracúvanie osobných údajov.

115. V článku 3 bode 2 smernice sa pojem „spracúvanie“ vymedzuje veľmi široko ako „operácia alebo súbor operácií s osobnými údajmi alebo súbormi osobných údajov, napríklad získavanie, zaznamenávanie, usporadúvanie, štruktúrovanie, uchovávanie, prepracúvanie alebo zmena, vyhľadávanie, prehliadanie, využívanie, poskytovanie prenosom, šírením alebo poskytovaním iným spôsobom, preskupovanie alebo kombinovanie, obmedzenie, vymazanie alebo likvidácia, bez ohľadu na to, či sa vykonávajú automatizovanými alebo neautomatizovanými prostriedkami“. Tvrdenia predložené žalobcom – a s ktorými vnútroštátny súd zrejme súhlasí – by naznačovali, že od momentu, keď sa určí, že sa uplatňuje zásada *ne bis in idem*, žiadna z týchto operácií (okrem vymazania) nie je možná.

116. Napriek tomu v smernici 2016/680 pre tento záver nenachádzam žiadny základ. Možné „nezákonné trestné stíhanie“ nemôže byť jednoducho prirovnané k „nezákonnému spracúvaniu údajov“ podľa smernice 2016/680. Ani zo znenia, a určite ani zo systému a účelu uvedenej smernice nevyplýva, že by sa logika, z ktorej vychádza článok 54 DVSD, mala uplatňovať na systém ochrany údajov zriadený smernicou 2016/680 a že by vnútroštátny súd mal začať rozhodovať o zákonnosti spracúvania na uvedenom základe. Tieto nástroje majú odlišné opodstatnenie a sledujú odlišné ciele, čím vytvárajú odlišný druh právneho rámca.

117. V skutočnosti sa zdá, že platí opak toho, čo navrhuje vnútroštátny súd: z ustanovení uvedenej smernice vyplýva, že ďalšie spracúvanie údajov je nielen zákonné, ale vzhľadom na účel spracúvania dokonca potrebné.

118. Niektoré spracovateľské operácie môžu byť vskutku nevyhnutné – a teda povolené podľa článku 4 ods. 1 smernice 2016/680 – na zabezpečenie toho, že úloha, na ktorú boli zozbierané (na vykonanie červeného obežníka), sa vykoná okrem iného „zákonným spôsobom a spravodlivo“.

119. Ako pripomína Komisia, ako aj viaceró vlád, určité ďalšie spracúvanie údajov (ako je prehliadanie, prepracúvanie, poskytovanie a šírenie) môže byť potrebné na zabránenie tomu, aby sa voči osobe, na ktorú bol vydaný červený obežník, nesprávne uplatňovali trestnoprávne opatrenia v členských štátoch, alebo ak takéto opatrenia boli prijaté, na zabezpečenie rýchleho zrušenia týchto opatrení.

120. Rovnako aj určité prepracúvanie a uchovávanie údajov môže byť nevyhnutné na zabránenie tomu, aby osoba v budúcnosti bola (opäť) predmetom potenciálne nezákonných opatrení pre skutky, na ktoré sa vzťahuje zásada *ne bis in idem*. Napríklad, ako sa uvádza v bode 38 vyššie, v prejednávanej veci nemôže byť vylúčené, že Spojené štáty americké v budúcnosti požiadajú Interpol, aby opätovne vydal červený obežník v súvislosti s týmito skutkami. Chcel by som ešte dodať, že v prípade niektorých trestných činov nie je ani nemysliteľné, že červený obežník v súvislosti s tými istými skutkami môže byť vydaný na žiadosť viacerých štátov.

121. Preto samotné uplatňovanie zásady *ne bis in idem* v konkrétnom prípade môže viesť k tomu, že určité spracúvanie osobných údajov obsiahnutých v červenom obežníku bude nevyhnutné. Dôležité je, že ďalšie spracúvanie sa vykonáva nielen v záujme orgánov členských štátov, ale aj, prípadne najmä v záujme osoby, ktorej sa červený obežník týka. Ak by to bolo inak a údaje by museli byť vymazané na základe uplatňovania zásady *ne bis in idem*, dôsledky by mohli byť pomerne zvláštne: právne uložená dĺžka pamäte vnútroštátnych policajných orgánov by bola ako pamäť rybky Dory (z filmu *Hľadá sa Nemo*⁵⁴), takže hľadaná osoba by bola nútená ako v pomerne nešťastnej repríze filmu Billa Murraya *Na Hromnice o deň viac*⁵⁵ odvolávať sa na ochranu podľa zásady *ne bis in idem* a dokazovať ju vo vzťahu k predmetným obvineniam stále znovu a znovu.

122. Okrem toho určité ďalšie spracúvanie údajov môže byť povolené aj podľa článku 4 ods. 2 smernice 2016/680, pričom ide o ustanovenie, ktoré nie je spomenuté v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. V uvedenom ustanovení sa za určitých okolností povoľuje spracúvanie osobných údajov „na ktorýkoľvek z účelov stanovených v článku 1 ods. 1, ktorý je iný než účel, na ktorý sa osobné údaje získavajú“⁵⁶. To znamená, že údaje získané na účel vykonania červeného obežníka môžu byť spracúvané (napríklad organizované, uchovávané a archivované), ak sú splnené určité podmienky, ak je to potrebné na sledovanie *iných účelov* povolených podľa smernice.⁵⁷

123. Preto text aj logika smernice 2016/680 nepodporujú výklad, podľa ktorého by akékoľvek ďalšie spracúvanie bolo *per se* zakázané. Toto ďalšie spracúvanie osobných údajov sa však samozrejme stále musí vykonávať v súlade s požiadavkami smernice 2016/680, ktoré sa na túto situáciu naďalej v plnom rozsahu uplatňujú.

54 *Finding Nemo* (2003), režírovali Andrew Stanton a Lee Unkrich (Pixar a Walt Disney).

55 *Groundhog Day* (1993), režíroval Harold Ramis (Columbia Pictures).

56 Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

57 Navyše podľa článku 4 ods. 3 smernice 2016/680 spracúvanie môže zahŕňať „archiváciu vo verejnom záujme, vedecké, štatistické alebo historické použitie na účely stanovené v článku 1 ods. 1, ak sú dodržané primerané záruky ochrany práv a slobôd dotknutých osôb“.

124. Konkrétne súhlasím s nemeckou vládou a vládou Spojeného kráľovstva v tom, že je rozhodujúce, či sa ďalšie spracúvanie môže vzhľadom na osobitné okolnosti považovať za „nevyhnutné“ v zmysle článku 4 a článku 8 ods. 1 smernice 2016/680. Jednoducho povedané vzniká tu otázka, či daná operácia spracúvania môže byť potrebná vzhľadom na skutočnosť, že na osobu sa vzťahuje zásada *ne bis in idem*.

125. Napríklad ďalšie uchovávanie údajov s uvedením toho, že osoba nemôže byť stíhaná za tieto skutky, pretože sa na ňu vzťahuje zásada *ne bis in idem*, môže byť pravdepodobne považované za nevyhnutné, zatiaľ čo ďalšie šírenie informácie, že daná osoba je hľadaná na základe červeného obežníka policajným orgánom, nevyhnutné byť nemusí. Takéto posúdenie sa samozrejme môže vykonať len v jednotlivých prípadoch pri zohľadnení všetkých relevantných skutočností.

126. V tomto kontexte by bolo potrebné poukázať na to, že podľa článku 4 ods. 4 smernice 2016/680 prevádzkovateľ musí preukázať súlad s kritériom nevyhnutnosti. Je tiež potrebné pripomenúť, že dotknutá osoba má určité práva, ktoré jej boli priznané v článkoch 12 až 18 uvedenej smernice.

127. Napríklad si viem predstaviť, že osobe, na ktorú bol vydaný červený obežník, by mohlo byť priznané právo, aby požiadala orgány členských štátov o doplnenie alebo aktualizáciu údajov obsiahnutých v červenom obežníku v ich databáze, a to pridaním informácie, ak je to potrebné, že v rámci Únie táto osoba už bola súdená a oslobodená, resp. odsúdená za dané skutky. Podľa článku 4 ods. 1 písm. d) členské štáty musia stanoviť, že osobné údaje sú okrem iného „správne a podľa potreby aktualizované“. Na tento účel sa v článku 16 ods. 1 smernice 2016/680 dotknutým osobám okrem iného poskytuje „právo na doplnenie neúplných osobných údajov“. Treba však poznamenať, že v kontexte prejednávanej veci je takýto scenár stále pomerne hypotetický vzhľadom na skutočnosť, že o uplatniteľnosti zásady *ne bis in idem* na situáciu žalobcu podľa všetkého žiadny príslušný orgán členského štátu nerozhodol.

128. Vzhľadom na uvedené sa domnievam, že ustanovenia smernice 2016/680 v spojení s článkom 54 DVSD a článkom 50 Charty nebránia ďalšiemu spracúvaniu osobných údajov obsiahnutých v červenom obežníku, ktorý vydal Interpol, a to ani v prípade, že by sa na obvinenia, v súvislosti s ktorými bol obežník vydaný, uplatňovala zásada *ne bis in idem*, za predpokladu, že spracúvanie sa vykonáva v súlade s pravidlami stanovenými v uvedenej smernici.

5. Piata otázka

129. Vo svojej piatej otázke sa vnútroštátny súd pýta, či medzinárodná organizácia, akou je Interpol, má primeranú úroveň ochrany údajov na účely smernice 2016/680, ak neexistuje žiadne rozhodnutie o primeranosti podľa článku 36 uvedenej smernice a/alebo neexistujú žiadne primerané záruky podľa článku 37 uvedenej smernice.

130. Odpoveď na uvedenú otázku by vzhľadom na jej formuláciu bola pomerne jednoduchá. Ustanovenia smernice 2016/680 sú v tomto smere jasné: medzinárodná organizácia nemá primeranú úroveň ochrany údajov na účely smernice 2016/680, ak neexistuje ani rozhodnutie o primeranosti podľa jej článku 36, ani primerané záruky v rámci zmyslu jej článku 37, *pokiaľ* sa neuplatňuje jedna z výnimiek podľa jej článku 38.

131. Napriek tomu sa však domnievam, že takáto abstraktná a všeobecná odpoveď, ktorá iba nasmeruje vnútroštátny súd k vzťahu medzi jednotlivými ustanoveniami kapitoly V smernice 2016/680 nie je odpoveďou, o ktorú sa vnútroštátny súd zaujímal.

132. Tento dojem potvrdzuje aj návrh na začatie prejudiciálneho konania. Vnútroštátny súd konštatuje, že ak Interpol v situácii, akou je situácia vo veci samej, nezabezpečí, aby osobné údaje obsiahnuté v červenom obežníku boli vzhľadom na uplatniteľnosť zásady *ne bis in idem* riadne vymazané alebo opravené, môžu vzniknúť pochybnosti o primeranosti pravidiel ochrany údajov Interpolu podľa smernice 2016/680. To by podľa názoru vnútroštátneho súdu v konečnom dôsledku viedlo k otázke, či by členské štáty nemali upustiť od spolupráce s Interpolom.

133. Vnútroštátny súd v tomto zmysle uvádza odôvodnenie 64 smernice 2016/680, podľa ktorého „úroveň ochrany fyzických osôb stanovená Úniou... by nemala byť ohrozená, keď sa osobné údaje prenášajú z Únie prevádzkovateľom, sprostredkovateľom alebo iným príjemcom v tretích krajinách alebo medzinárodným organizáciám“. Opačný prípad prenosu údajov z tretej krajiny alebo od medzinárodnej organizácie do členského štátu Únie nie je v smernici 2016/680 výslovne upravený. Podľa vnútroštátneho súdu by sa však mali uplatňovať tie isté zásady.

134. Z týchto tvrdení som mierne zmätený. Podľa všetkého sa vo svojej piatej otázke vnútroštátny súd v skutočnosti snaží o to, aby Súdny dvor potvrdil jeho názor, že Interpol *nemá* primeranú úroveň ochrany údajov podľa smernice 2016/680 na základe odôvodnenia, že neexistuje rozhodnutie o primeranosti a ani primerané záruky.

135. Nielenže nie som presvedčený o predpoklade, na ktorom sa táto otázka zakladá, ale, čo je dôležitejšie, nie je mi ani jasné, prečo sa táto otázka vôbec kladie v kontexte tohto konania.

136. Po prvé vnútroštátny súd sa domnieva, že smernica 2016/680 obsahuje medzeru v právnej úprave, keďže neupravuje (prichádzajúci) prenos osobných údajov z medzinárodných organizácií do Únie a členských štátov. Existencia takejto medzery v právnej úprave však podľa môjho názoru vôbec nie je zrejmá. Normotvorca EÚ upravil prenos osobných údajov z Únie tretím stranám (či už ide o medzinárodnú organizáciu, alebo tretí štát) s cieľom zabezpečiť, aby sa s týmito údajmi, po tom čo opustia „virtuálny priestor“ Únie, naďalej zaobchádzalo podľa rovnocenných štandardov. Situácia, keď sa osobné údaje prenášajú z tretej strany do Únie, je však samozrejme odlišná. Po tom, čo tieto údaje vstúpia do „virtuálneho priestoru“ Únie, sa pri každom spracúvaní musia dodržiavať všetky relevantné pravidlá EÚ. V týchto situáciách preto nemusia byť potrebné také pravidlá, aké sú stanovené v článkoch 36 až 38 smernice 2016/680. Únia nemá ani záujem (a už vôbec nie právomoc) vyžadovať od tretích strán, aby spracúvali osobné údaje, ktoré nepochádzajú z Únie, v súlade s pravidlami, ktoré sú rovnocenné jej vlastným pravidlám.

137. Po druhé, a čo je dôležitejšie, nevidím ani, ako by odpoveď Súdneho dvora na túto otázku bola potrebná na to, aby vnútroštátny súd rozhodol vo veci, ktorú prejednáva. Prejednávaná vec sa netýka prenosu údajov z členských štátov EÚ Interpolu, ale opačným smerom. Otázka, ktorá sa v prejednáwanej veci vynára, je v podstate otázkou o tom, čo členské štáty môžu a nemôžu urobiť podľa smernice 2016/680, keď *prijmú* údaje od Interpolu týkajúce sa osoby, na ktorú sa môže uplatňovať zásada *ne bis in idem*.

138. Preto akékoľvek dôsledky, ktoré by vyplývali z (hypotetického) konštatovania Súdneho dvora týkajúceho sa neprimeranosti pravidiel ochrany údajov Interpolu, by nemali žiadny vplyv na konkrétnu situáciu žalobcu. Na základe toho som dospel k názoru, ktorý zastávajú mnohí vedľajší účastníci konania, ktorí predložili pripomienky v prejednávanom konaní, že piata otázka je zjavne neprípustná.

V. Návrh

139. Navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky položené vnútroštátnym súdom Verwaltungsgericht Wiesbaden (Správny súd Wiesbaden, Nemecko) takto:

- Článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach, v spojení s článkom 50 Charty základných práv Európskej únie a článkom 21 ods. 1 ZFEÚ bráni členským štátom vykonať červený obežník vydaný Interpolom na žiadosť tretieho štátu a tým obmedziť slobodu pohybu osoby za predpokladu, že existuje konečné rozhodnutie prijaté príslušným orgánom členského štátu, pokiaľ ide o skutočné uplatňovanie zásady *ne bis in idem* vo vzťahu ku konkrétnym obvineniam, v súvislosti s ktorými bol obežník vydaný.
- Ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov v spojení s článkom 54 DVSD a článkom 50 Charty základných práv nebránia ďalšiemu spracúvaniu osobných údajov obsiahnutých v červenom obežníku, ktorý vydal Interpol, a to ani v prípade, že by sa na obvinenia, v súvislosti s ktorými bol obežník vydaný, uplatňovala zásada *ne bis in idem*, za predpokladu, že spracúvanie sa vykonáva v súlade s pravidlami stanovenými v uvedenej smernici.
- Piata prejudiciálna otázka je neprípustná.